
MER Almere Poort:

Samenvatting

3 oktober 2017

Verantwoording

Titel	Almere Poort: Samenvatting MER
Opdrachtgever	Gemeente Almere
Projectleider	Marlies Verspui
Auteur(s)	Maartje van Ravesteijn en Marlies Verspui
Projectnummer	1237483
Aantal pagina's	21 (exclusief bijlagen)
Datum	3 oktober 2017
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

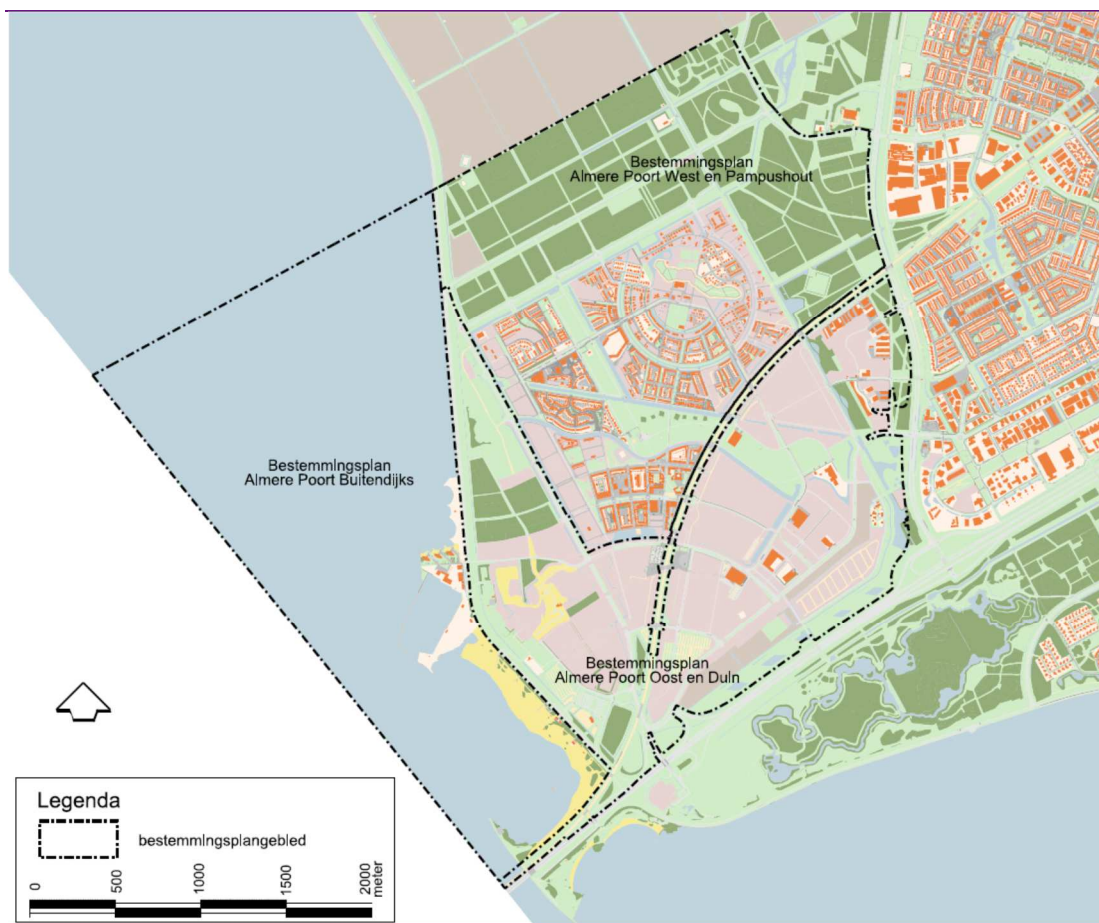
Tauw bv
BU Water & Ruimtelijke Kwaliteit
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

1 De plannen voor Almere Poort

Het geldende bestemmingsplan voor het stadsdeel Almere Poort stamt uit 2007. De gemeente Almere gaat het bestemmingsplan voor dit gebied actualiseren door het opstellen van drie bestemmingsplannen: 'Almere Poort Oost en Duin', 'Almere Poort West en Pampushout' en 'Almere Poort Buitendijks'. Dit milieueffectrapport is een bijlage bij elk van deze drie plannen. De actualisatie omvat de plannen om Almere Poort verder te ontwikkelen tot een woon-, werk- en recreatiegebied in het aangegeven gebied in Figuur 1.1. Het uitgangspunt voor de te actualiseren bestemmingsplannen voor Almere Poort is het vaststellen van reeds gerealiseerde bestemmingen en het bieden van ruimte voor de realisatie van ontwikkelingen die tot 2027 worden verwacht.

Figuur 1.1 Plangebied Almere Poort (van de 3 bestemmingsplannen samen)

De belangrijkste ontwikkelingen in de 3 bestemmingsplannen zijn:

- Circa 10.000 nieuwe (nog te realiseren) woningen
- Ruim 700.000 m² aan nieuwe (nog te realiseren) bedrijfsterreinen, maatschappelijke voorzieningen, detailhandel, horeca, kantoren, leisure en recreatie- en sportvoorzieningen
- Vergroten van het Almeerderstrand
- Aanleg van het Meerstrand
- Verplaatsen van het catamaranstrand naar een aan te leggen strand bij de Marina Muiderzand

Figuur 1.2 De stranden in de bestemmingsplannen Almere Poort

De ontwikkeling van Almere Poort maakt onderdeel uit van de Rijksstructuurvisie Amsterdam - Almere - Markermeer (RRAAM, 2013), waarin de groei van Almere met 60.000 woningen en toename van het aantal banen is opgenomen. De woningbouw in Almere is bedoeld om te voorzien in de woningbehoefte van Almere, de noordelijke Randstad en Utrecht. Het rijk heeft zich, mede door gedeeltelijke financiering, aan deze opgave gecommitteerd. De werklocaties bieden ruimte voor bedrijven en daarmee werkgelegenheid voor Almere. Dit draagt mede bij aan beperking van het woon-werkverkeer tussen Almere en de Randstad.

Wat is MER en m.e.r. en wat is het doel?

Milieueffectrapportage (m.e.r.) brengt de milieugevolgen van een plan in beeld voordat er een besluit over is genomen. De initiatiefnemer beschrijft de verwachte gevolgen voor het milieu in een milieueffectrapport (MER). Het MER is dus het resultaat van de procedure. Doel van de milieueffectrapportage is het milieubelang een volwaardige plaats geven in de besluitvorming.

m.e.r. = de procedure van milieueffectrapportage. Hierna te noemen: de m.e.r.

Het MER = het milieueffectrapport; het voorliggende rapport. Hierna te noemen: het MER

Waarom dit milieueffectrapport

De gemeente Almere doorloopt voor de besluitvorming over de drie nieuwe bestemmingsplannen voor Almere Poort de procedure van milieueffectrapportage. De bestemmingsplannen maken het mogelijk dat er de komende jaren in Almere Poort nieuwe woningen en voorzieningen worden gerealiseerd. Een MER wordt opgesteld voor plannen en/of besluiten met mogelijke grote milieugevolgen, zodat bij de besluitvorming informatie beschikbaar is over de mogelijke milieugevolgen. De Passende Beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming maakt integraal onderdeel uit van dit MER.

2 Het programma en het planalternatief

Planalternatief

De ontwikkeling van Almere Poort is eerder vastgelegd in het bestemmingsplan Almere Poort uit 2007 en is al in volle gang. De grond is aangekocht en grotendeels bouwrijp gemaakt door de gemeente, een groot aantal deelprojecten in Poort is al uitgevoerd of is in uitvoering en de hoofdwegen- water- en groenstructuur is grotendeels aangelegd. Het grootste deel van de nog te bouwen woningen en voorzieningen zal worden gerealiseerd in Poort Oost en Duin. In Duin wordt een deel hiervan gerealiseerd in een nieuw stedelijk front met deels hoogbouw aan het IJmeer tot maximaal 80 meter hoog.

Bij het opstellen van de nieuwe bestemmingsplannen is er rekening mee gehouden dat de vraag naar woningen, kantoren, bedrijven en voorzieningen is veranderd sinds 2007. Uit onderzoeken in opdracht van de gemeente is gebleken dat er ten opzichte van het bestemmingsplan 2007 behoefte is aan meer maar kleinere (goedkopere) woningen en aan minder kantoren, bedrijven en voorzieningen. Om die reden is het programma aangepast. De gemeente kiest ervoor om één alternatief in het MER te beschouwen: het planalternatief, waarbij aangesloten is bij dit nieuwe programma. In het MER worden de verkeers- en milieueffecten van het planalternatief onderzocht. In tabel 2.1 is het programma opgenomen. Onder 'nog te realiseren' is het programma voor het planalternatief opgenomen. Hierbij gaat het dus om ontwikkelingen die nog plaats moeten vinden.

Naast het bouwprogramma in tabel 2.1 vinden enkele andere belangrijke ontwikkelingen plaats (grotendeels binnen- maar ook deels buitendijks). Het nieuwe bestemmingsplan Poort buitendijks zal het mogelijk maken om het Almeerderstrand uit te breiden en het Meerstrand en catamaranstrand bij de jachthaven aan te leggen.

Tabel 2.1 Programma planalternatief

	Woningen (aantallen)		Bedrijvigheid en voorzieningen (totaal in oppervlakte, m2)	
	In Bp 2017	Nog te realiseren	In Bp 2017	Nog te realiseren
Poort West	7.100	1.949	135.500	83.185
Poort Oost	4.000	3.999	234.500	222.895
Duin	3.000	2.686	190.800	160.546
Poort Buitendijks	140	61	4.800 + Botengerelateerde bedrijvigheid (in Bp geen max m2 opgenomen, wel een max. % bebouwing)	2.073 + Botengerelateerde bedrijvigheid (in Bp geen max m2 opgenomen, wel een max. % bebouwing)
Ecologische Zone/Groenzone	0	0	0	0
Hogekant	0	0	161.400	114.705
Lagekant	0	0	140.442	121.233
Pampushout 1-3	1.000	1.000	0	0
Pampushout 2	150	150	1.950	1.500
Totaal	15.390	9.845	869.392	703.762

NB.

- Poort West = Homeruskwartier, Cascadepark West, Columbuskwartier en Europakwartier West
- Poort Oost = Stadstuinen Poort + Voortuin

3 Onderzoeksmethode

Waar is in het onderzoek aandacht aan besteed

Gezien aard en omvang van de ingrepen richt het MER zich voor een belangrijk deel op de effecten op natuur door aanleg van woningen, voorzieningen en stranden in beschermd natuurgebieden (Natuurnetwerk Nederland en Natura 2000-gebied). Daarnaast komen de milieueffecten aan de orde die op kunnen treden op de aspecten zoals woon- en leefmilieu, water en landschap.

Beoordelingsschaal

De effecten zijn beoordeeld met behulp van plussen en minnen op een vijfpuntsschaal.

Tabel 3.1 Vijfpuntsschaal effecten

Score	Beoordeling
- -	Negatief
-	Licht negatief
0	Nihil of neutraal effect
+	Licht positief effect
+ +	Positief effect

Referentiesituatie

Het MER vergelijkt de effecten van het planalternatief met de 'referentiesituatie'. Dat is de situatie die in de toekomst zal ontstaan als de voorgenomen activiteit niet wordt ondernomen. Concreet houdt dit in dat de referentiesituatie ervan uitgaat dat vastgesteld overheidsbeleid zal worden gerealiseerd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de verbreding van de A6.

In het geval van Almere Poort is de referentiesituatie maatwerk, omdat op basis van het vigerend beleid en vigerende bestemmingsplan al veel ontwikkelingen hebben plaatsgevonden of binnen afzienbare tijd gaan plaatsvinden. De referentiesituatie zal daarom in het MER¹ vastgesteld worden op basis van:

1. De huidige, feitelijke situatie: alle vergunde activiteiten die zijn gerealiseerd, uitgezonderd illegale activiteiten (per 1-1 -2016)
2. Toekomstige ontwikkelingen in en buiten het plangebied: dit zijn activiteiten met enige zekerheid zullen plaatsvinden, ook al gaat de voorgenomen activiteit niet door
3. Generieke, planoverstijgende ontwikkelingen

¹ bron: factsheet referentiesituatie in m.e.r. voor bestemmingsplannen, Factsheet nr. 29, 8 januari 2015, Commissie m.e.r

4 De effecten van het planalternatief

In tabel 4.1 zijn de resultaten van de uitgevoerde milieuonderzoeken in het kader van het MER samengevat. De belangrijkste conclusie is dat het planalternatief voor Almere Poort voor de meeste milieuthema's niet leidt tot negatieve milieugevolgen en op sommige criteria worden positieve effecten verwacht (parkeercapaciteit, ecologische waterkwaliteit, recreatie, duurzaamheid). Een uitzondering vormen de (milieu)thema's verkeer, geluid, externe veiligheid, gezondheid en ecologie. Hier worden negatieve milieueffecten verwacht.

Tabel 4.1 Overzicht effecten

Milieucriterium	Beoordeling planalternatief	Toelichting
Verkeer - Bereikbaarheid autoverkeer	-	Door de ontwikkeling van de bestemmingsplannen doet zich één ernstig knelpunt voor. Namelijk een knelpunt in de ochtendspits op de toerit van de A6 richting Amsterdam. Deze gaat terug van 2 rijstroken naar 1 rijstrook voordat deze bij de A6 komt. De capaciteit van 1 rijstrook op de toerit is onvoldoende. De verhouding tussen de hoeveelheid verkeer en de capaciteit van de weg (I/C-verhouding) is 1,42. Dat is te hoog, en leidt tot congestie. Voor een goede doorstroming dient de I/C-verhouding onder de 0,9 te blijven. Op de toerit na kunnen de ontwikkelingen in de bestemmingsplannen Almere Poort met de geplande infrastructuur goed worden afgewikkeld. De interne infrastructuur in Poort is getoetst en voldoet.
Verkeer - Bereikbaarheid openbaar vervoer	0	De OV-bereikbaarheid is vergelijkbaar met de referentiesituatie, namelijk goed.
Verkeer - Bereikbaarheid langzaam verkeer	0	De bereikbaarheid van de wijk voor fietsers en voetgangers is en blijft goed.
Verkeer - Verbetering/verslechtering verkeersveiligheid	0	De verkeersveiligheid blijft ook in de nieuwe situatie voldoen, o.a. door nieuwe ongelijkvloerse kruisingen voor langzaam verkeer en kruisingen met verkeerslichten voor het auto- en busverkeer.
Verkeer - Bereikbaarheid hulpdiensten	0	De bereikbaarheid voor nood- en hulpdiensten is in Almere geborgd door de te realiseren verkeersstructuur, waaronder de vrije busbanen.
Verkeer - Parkeercapaciteit	+	Er komt meer parkeercapaciteit beschikbaar bij nieuwe ontwikkelingen omdat in de nieuwe bestemmingsplannen hogere parkeernormen gehanteerd worden dan in de referentiesituatie.

Milieucriterium	Beoordeling planalternatief	Toelichting
Verkeer - Bereikbaarheid en parkeren evenementen	0	De bereikbaarheid van de evenementen per openbaar vervoer blijft goed. De totale parkeercapaciteit bij evenementen blijft gelijk en voldoende (6.500 parkeerplaatsen). De bereikbaarheid van de evenementen met de neemt auto af omdat er minder beschikbare parkeerterreinen zijn en de routes daarheen daarom eerder vollopen. De totaal beoordeling op dit aspect is neutraal (0).
Geluid – verkeerslawaai: geluidsbelast oppervlak	-	Het geluidsbelasting oppervlak door weg- en/of railverkeerslawaai neemt enigszins toe door weg- en/of railverkeerslawaai: van 1.908.267 m ² (referentiesituatie) naar 2.024.727 m ² in het planalternatief.
Geluid – verkeerslawaai: aantallen geluidsbelaste woningen en gevoelige bestemmingen	- -	Het aantal (ernstig) geluidgehinderden ² door weg- en/of railverkeerslawaai neemt toe. In de zuidwestelijke delen van de wijken Duin en Stadstuinen Poort, die het dichtst bij de A6 en het spoor liggen, ontstaan de meeste knelpunten en kan in veel gevallen niet aan de normen worden voldaan. Dit houdt in dat er in deze delen zonder geluidsreducerende maatregelen geen woningen kunnen worden gerealiseerd. Ondanks de verkeerstoename blijft het aantal geluidgehinderden in bestaande woningen gelijk. Dit komt doordat de huidige woningen op plekken staan waar deze nu en in de toekomst niet geluidgehinderd worden.
Geluid – verkeerslawaai: aantallen (ernstig) gehinderden en slaapgestoorden	- -	Het aantal slaapgestoorden en (ernstig) gehinderden door weg- en/of railverkeerslawaai neemt toe.
Geluid – industrielawaai: evenementen	- -	Voor geluiddragende evenementen worden effecten voor de omgeving door verplaatsing van het strand in de toekomst verbeterd voor de bestaande woningen. Het planalternatief gaat uit van een, weliswaar beperkte, uitbreiding van het aantal evenementen. Doordat er in het planalternatief een grote hoeveelheid nieuwe woningen dichtbij het Almeerderstrand wordt gebouwd, zullen er in het planalternatief meer mensen zijn die geluidsbelasting van evenementen ondervinden. Ook komen er nieuwe woningen dichtbij de geluidscontour van theater Vis à Vis.
Geluid – industrielawaai: bedrijven	0	Door de zonering in het bestemmingsplan wordt er geen noemenswaardige geluidstoename van de geluidshinder door bedrijven verwacht.

² Men is geluidgehinderd met een geluidbelasting van meer dan 55 dB wegverkeerslawaai.

Milieucriterium	Beoordeling planalternatief	Toelichting
Luchtkwaliteit (aantal dreigende overschrijdingen en blootgestelden)	0	De invloed van het plan op de omgeving is nihil ten aanzien van de veranderingen in de luchtkwaliteit. De luchtkwaliteit is en blijft ruim binnen de normen.
Externe Veiligheid – plaatsgebonden risico	0	De wettelijke vereiste basisbescherming wordt geboden, er worden met het bestemmingsplan Almere Poort (bij recht) geen nieuwe kwetsbare en/of beperkt kwetsbare functies mogelijk gemaakt binnen de hiervoor genoemd (basisnet)afstand van 1 meter.
Externe Veiligheid – groepsrisico en verantwoordingsplicht	- / - -	De beoordeling op het criterium groepsrisico is afhankelijk van het aantal mensen dat zich in de zone direct naast het spoor en/of een snelweg bevindt. Door de flexibiliteit in de bestemmingsplannen is dit aantal nog niet bekend. De beoordeling is licht negatief bij een minder intensieve ontwikkeling in deze zone (80 meter van de A6 en/of 30 ³ -100 meter van het spoor) en negatief bij een intensieve ontwikkeling (veel personen per oppervlakte eenheid) binnen deze zones.
Gezondheid (GES)	-	Vanwege de toename van 1.744 blootgestelden in de klassen (6 of hoger) aan een slecht leefklimaat voor geluid. Voor lucht en externe veiligheid is er in het planalternatief geen toename in het aantal blootgestelden aan een slecht leefklimaat.
Gezondheid (hoogspanning)	0	De bestemmingsplannen bieden geen nieuwe bouwmogelijkheden van kwetsbare functies (woningen) binnen de indicatieve magneetveldzone van de hoogspanningsverbinding.
Ecologie – Natura 2000	-	Vanwege het oppervlakteverlies van het Natura 2000-gebied Markermeer en IJmeer (42 ha) door de uitbreiding van de stranden is de beoordeling licht negatief. Uit de Passende Beoordeling (zie bijlage 7) blijkt dat er wel negatieve effecten worden verwacht op de vogelsoorten fuut, kuifeend, zwarte stern en brilduiker maar dat deze niet significant zijn. Dit komt omdat voor deze vogels niet zozeer de oppervlakte die verloren gaat van belang is, maar de lengte van de kustlijn, en die blijft bij de uitbreiding van de stranden ongeveer even groot. De negatieve effecten kunnen worden beperkt door natuur-inclusief ontwerpen, bijvoorbeeld door het aanleggen van (een of meerdere) natuureilandje(s) waardoor de kustlijn wordt verlengd. Zodra de plannen voor de stranden gedetailleerder zijn uitgewerkt en in het bestemmingsplan Poort Buitendijks worden vastgelegd, moet opnieuw getoetst worden aan de ecologische toestand van het Markermeer.

³ De bestemmingsplannen maken geen ontwikkelingen binnen 30 meter van het spoor mogelijk.

Milieucriterium	Beoordeling planalternatief	Toelichting
		Voor de stikstofdepositie op verzuringsgevoelige N2000-gebieden is voor het project Almere Poort ruimte gereserveerd in het Programma aanpak stikstof (PAS. Dit effect is daarom neutraal.
Ecologie – Natuurnetwerk Nederland (NNN)	- -	Door het deels bebouwen van Pampushout 1-3 en Pampushout 2, dat in het vigerende bestemmingsplan Almere Poort (2007) een bestemming 'Wonen en Bos' heeft, vindt binnendijks aantasting plaats van beschermd NNN-gebied. Hiermee is echter ook aantasting van daar voorkomende beschermde soorten mogelijk, zoals broedvogels (waaronder een nest van de jaarrond beschermde broedvogelsoort havik). Verder kan het NNN-gebied onderdak bieden aan boom-bewonende vleermuissoorten. Het te verdwijnen NNN-gebied kent een oppervlak van meer dan 2 ha.
Ecologie – Beschermde soorten	-	Er is mogelijk sprake van een licht negatief effect op de beschermde soort 'grote clausilia' (slak). De grote clausilia komt voor op basaltblokken ten noorden van de Marina. Aanleg van een strand ter plekke zorgt ervoor dat het water de basaltblokken niet meer vochtig houdt waardoor het habitat van de soort hier mogelijk verdwijnt. Effecten op andere soorten, zowel door fysieke aantasting als verstoring, worden uitgesloten.
Bodem	0	Bij de start van de ontwikkeling van Almere- Poort is het maaiveld voor het overgrote deel van het stedelijk gebied opgehoogd met circa één meter zand. In het deelgebied Duin is extra zand opgebracht om een bijpassend reliëf en woonmilieu te creëren. De weinige delen van het plangebied die nog niet bouwrijp zijn gemaakt, zullen niet integraal opgehoogd worden, maar alleen daar waar nodig voor de nieuwe bebouwing. Het op enkele plekken opbrengen van zand heeft alleen beperkt lokale effecten op de bodem en de grondwaterstand. Ook voor het overige zijn er geen effecten op het aspect bodem.
Water – ecologische waterkwaliteit	+	Bij het inrichten van de watergangen wordt de doorstroming en circulatie verbeterd.
Water - oppervlaktewater	0	Door de ontwikkelingen in Almere Poort is sprake van een toename aan verhard oppervlak. Het effect van die toename van verhard oppervlak wordt echter met allerlei maatregelen aan de Galjoottocht gecompenseerd zoals het aanpassen van bestaande duikers en het verbreden van het profiel van de watergang.
Water - waterveiligheid	0	In het planalternatief zijn geen veranderingen die gevolgen hebben voor de waterveiligheid.

Milieucriterium	Beoordeling planalternatief	Toelichting
Archeologie	0	Bij de planuitwerking zal rekening moeten worden gehouden met de aanwezige archeologische waarden. In de bestemmingsplannen wordt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie' opgenomen, om de aanwezige archeologische waarden te beschermen.
Cultuurhistorie	0	Historische geografische en stedenbouwkundige elementen worden niet beïnvloed.
Landschap	0	De kenmerkende groenstructuur van Almere blijft gehandhaafd. Het plan betreft voor een groot deel verdere afronding van het stadsdeel Almere Poort en past binnen de oorspronkelijk bedachte stedenbouwkundige en landschappelijke opzet van het gebied. De huidige situatie van nog te bebouwen gebieden bestaat voornamelijk uit reeds bouwrijp gemaakt terrein (met uitzondering van delen van Duin, Pampushout 1-3, Pampushout 2 en Voortuin). Belangrijke negatieve of positieve effecten worden niet verwacht.
Recreatie	+	In het planalternatief zijn diverse ontwikkelingen opgenomen die het bestaande recreatieve aanbod versterken en volmaken.
Duurzaamheid – meervoudig, intensief en/of flexibel ruimtegebruik	+	De bestemmingsplannen kennen een flexibele opzet (o.a. door de diverse afwijkings- en wijzigingsregels, weliswaar met daaraan gekoppelde voorwaarden) en spelen daarmee maximaal in op veranderingen. Zo is bijvoorbeeld het terrein van openluchttheater Vis-à-Vis tijdelijk bestemd en zijn er veel globale bestemmingen (zonder exacte verkaveling) opgenomen die nog nader moeten worden ingevuld. Aan die invulling zijn wel voorwaarden gesteld, bijvoorbeeld met betrekking tot een goed woon- en leefklimaat. Al met al is de beoordeling op dit criterium licht positief.
Duurzaamheid - energieopwekking	0	De extra woningen, bedrijven, kantoren en voorzieningen die ten opzichte van de referentiesituatie in het gebied gerealiseerd worden, zorgen voor een toename van de energievraag en voor toenemende verkeersbewegingen. Daarmee zal de CO ₂ -uitstoot normaal gesproken toenemen. De toename wordt echter beperkt door de aansluiting op de stadsverwarming en enkele initiatieven voor duurzame energie (zoals zonne-energie onder het hoogspanningstracé). Voor heel Poort is bovendien met Nuon contractueel afgesproken dat Nuon voor alle gebouwen 100% groene stroom inkoop, ook voor gebruikers die geen elektriciteitscontract met Nuon hebben. Ten slotte is In de uitwerkingsplannen van Duin en Stadstuinen zullen de BENG-eisen (Bijna EnergieNeutrale Gebouwen) van het rijk voor energiezuinige

Milieucriterium	Beoordeling planalternatief	Toelichting
		gebouwen die vanaf 1 januari 2021 in werking treden worden meegenomen. Al met al is dit criterium neutraal beoordeeld omdat er in de duurzaamheidsparagraaf van de bestemmingsplannen Poort Oost en Duin en anderzijds Poort West en Pampushout diverse maatregelen, initiatieven en ideeën worden genoemd om de CO ₂ -uitstoot te beperken.
Duurzaamheid – toets aan Almere Principles	+	Bij het opstellen van de ontwikkelingsplannen voor Almere Poort zijn de Almere Principles richtsnoer geweest. In de bestemmingsplannen worden de ontwikkelingsplannen juridisch/planologisch vastgelegd.

5 Mitigerende en compenserende maatregelen

Voor de thema's met negatieve effecten zijn in het MER mitigerende en compenserende maatregelen benoemd waarmee de negatieve effecten kunnen worden verminderd, verzacht of vermeden.

Verkeer

Bij de autobereikbaarheid is één knelpunt geconstateerd, dat is de toerit vanaf Poort naar de A6 toe richting Amsterdam. Deze gaat van 2 rijstroken terug naar 1. Een mitigerende maatregel is bijvoorbeeld om de toerit met 2 rijstroken in te laten voegen op de A6 in plaats van met 1.

Geluid

Voor geluid is de mogelijkheid genoemd om de delen van Duin en Stadstuinen, waar de meeste nieuwe woningen met een te hoge geluidsbelasting zijn gepland, vrij te houden van woningen. Voor geluid hebben mitigerende maatregelen aan de bron de voorkeur, in dit geval kunnen deze bestaan uit het doortrekken van geluidschermen langs het spoor en het realiseren van geluidschermen/wallen langs wegen (scherm langs de Flevolijn doortrekken en schermen/wallen langs de Poortdreef). Ook kunnen maatregelen zoals gevelisolatie en/of geluidsluwe gevels, worden getroffen.

Externe veiligheid

Voor externe veiligheid zijn verschillende mitigerende maatregelen denkbaar. Het gaat dan bijvoorbeeld om: niet bouwen binnen 80 meter van de weg ofwel het treffen van extra maatregelen om personen binnen gebouwen (objecten) te beschermen, geen zeer kwetsbare objecten (scholen voor basisonderwijs, kinderdagverblijven, ziekenhuizen etcetera) binnen de 200 meter van de weg en het plaatsen van het evenemententerrein op minimaal 100 meter afstand van het spoor om effecten voor onbeschermde mensen buiten te beperken, ofwel extra voorzien in hulpverlening en bestrijdbaarheid.

Ecologie

Mitigatie voor de soorten fuut, kuifeend, zwarte stern en brilduiker kan door de aanleg van natuureilandjes.

Negatieve effecten van licht op meervleermuis zijn eenvoudig te mitigeren door met de plaatsing van armaturen rekening te houden met het te beschijnen oppervlak. Ook de kleur van het licht kan als mitigerende maatregel voor meervleermuis worden overwogen.

De vernietiging van locaties van jaarrond beschermde nesten van broedvogelsoorten (havik) vereist maatwerk.

Om het negatieve effect op de grote clausilia (regenslak) te mitigeren kan het beheer in de naburige loofbossen tussen de IJmeerdijk en de Poortdreef extensief worden uitgevoerd. Hierdoor wordt een strooisellaag gegarandeerd waarbij de soort geschikt habitat vindt met veel (oud) hout, takjes, schors en dergelijke.

Voor de fysieke aantasting van het NNN geldt dat elk verlies van areaal leidt tot de verplichting om met het Bevoegd Gezag af te stemmen om de wenselijkheid en de eventuele benodigde compenserende en mitigerende maatregelen te bespreken. Voor de ontwikkelingen van Almere Poort wordt deze afstemming met het Bevoegde Gezag gedaan en zal een globaal compensatiegebied voor de NNN aangewezen worden. Binnen dit gebied is het mogelijk het areaalverlies van de NNN te compenseren.

Bodem en water

Mogelijke maatregelen waaraan kan worden gedacht, zijn kruipruimte vrij bouwen of lokale drainage.

Duurzaamheid

Op de locaties binnen Poort die (veel) warmer zijn dan gemiddeld, zoals het centrumgebied van het Homeruskwartier, kan de hitte structureel met enkele graden wordt verminderd door de aanleg van groen, water of fontein. Potentiële wateroverlast kan worden beperkt door de aanleg van meer groen en water, maar ook door het simpelweg verlagen (of niet ophogen) van een straat waardoor er meer water tussen de trottoirbanden kan staan.

6 Gevoeligheidsanalyse scenario's en bestemmingsplan 2007

De Commissie voor de milieueffectrapportage heeft in haar advies over de onderzoeksopzet voor het MER aangeraden om, naast het planalternatief, enkele andere scenario's/alternatieven te onderzoeken. Om die reden zijn er in dit MER twee aanvullende scenario's ontwikkeld.

Scenario's

- Een scenario met veel (economische) groei en een aantrekkelijke woningmarkt. Hierbij gaat de gemeente uit van grotere maar minder woningen en hetzelfde aantal bedrijven en voorzieningen en het uitgangspunt dat er sneller wordt gebouwd en dat het programma dus al binnen 7 jaar in plaats van 10 jaar is gerealiseerd.
- Een scenario met weinig groei. Hierbij gaat de gemeente er van uit dat 70% van het nog te realiseren programma binnen 10 jaar wordt gerealiseerd. In dit scenario worden de meest kwetsbare gebieden zoveel mogelijk vrij gehouden van bebouwing.

Effecten scenario 'meer economische groei'

Op een aantal criteria zijn de effecten van dit scenario iets minder negatief dan van het planalternatief. Voor ecologie leidt dit scenario tot iets minder negatieve gevolgen vanwege iets lager woningbouwprogramma. De bouw in natuurgebied (Natuurnetwerk Nederland) en de aanleg van de stranden blijft. Door de lagere dichtheid van de woningbouw is er meer ruimte voor groen (en landschappelijke waarden) en water en is de kans dat archeologische waarden worden geraakt iets kleiner. Dit scenario is iets gunstiger voor het criterium oppervlaktewater dan het planalternatief. Door de lagere dichtheid van de woningbouw is er minder verharding.

Effecten scenario '70% van het programma'

In dit scenario is er een lager woningbouwprogramma en een lager bedrijven-/voorzieningenprogramma en dus minder verkeersgeneratie. De toerit naar de A6 vanaf Poort blijft naar verwachting ook met dit lagere programma een knelpunt.

Op het criterium geluidsbelasting op nieuwe woningen is de beoordeling licht negatief. Dit scenario wordt daarmee minder negatief beoordeeld dan het planalternatief. De reden hiervoor is dat er in dit scenario minder nieuwe woningen worden gerealiseerd op plekken met een hoge geluidsbelasting. Deze locaties (de zuidwestelijke delen van de wijken Duin en Stadstuinen Poort) worden in dit scenario vrijhouden van bebouwing.

De beoordeling groepsgebonden risico (externe veiligheid) wijzigt in dit scenario van (licht) negatief naar neutraal omdat er in dit scenario geen bebouwing is voorzien in de meest kwetsbare gebieden langs de snelweg A6 en het spoor Amsterdam-Lelystad.

De beoordeling op het criterium NNN-gebied is neutraal in plaats van negatief omdat er in dit scenario niet wordt gebouwd in NNN-gebied Pampushout. Voor de criteria Natura 2000 en beschermde soorten geldt dat dit scenario weliswaar iets minder negatieve gevolgen heeft vanwege het iets lagere bouwprogramma (woningen én bedrijven/voorzieningen), maar de belangrijkste oorzaak van de effecten, namelijk de aanleg van de stranden maakt deel uit van dit scenario. Daarom blijft de uiteindelijke beoordeling op die criteria hetzelfde als die van het planalternatief, namelijk licht negatief.

Het scenario is gunstiger voor de criteria op het gebied van archeologie, landschap en cultuurhistorie dan het planalternatief, omdat de landschappelijk en cultuurhistorisch meest waardevolle gebieden (met name Pampushout) worden vrijgehouden van bebouwing. De beoordeling van dit scenario op de criteria 'landschap en cultuurhistorie' is positief in plaats van neutraal. Door het lagere programma is ook de kans dat archeologische waarden worden geraakt kleiner. De beoordeling op het criterium archeologie is licht positief. Voor het thema recreatie zijn er geen onderscheidende effecten.

Ook voor oppervlaktewater is dit scenario gunstiger dan het planalternatief. Er is minder verharding dan in het planalternatief, waardoor eventuele wateroverlast makkelijker kan worden opgevangen in de gebieden die vrij worden gehouden van bebouwing (o.a. Pampushout). De beoordeling van dit scenario is daarom voor het criterium oppervlaktewater licht positief ten opzichte van neutraal in het planalternatief.

Dit scenario is ook gunstiger voor het criterium energievraag en –opwekking en gebruik duurzame energie dan het planalternatief, doordat de energievraag vanwege het lagere programma lager is.

Voor de overige criteria en thema's heeft dit scenario geen onderscheidende effecten ten opzichte van het planalternatief.

Vergelijking met bestemmingsplan Almere Poort 2007

In het MER is ook een kwalitatieve vergelijking gemaakt van de effecten van het planalternatief met de effecten van het vigerende bestemmingsplan uit 2007, zodat duidelijk wordt hoe de verwachte effecten zich verhouden tot de te verwachte effecten op basis van het vigerende bestemmingsplan. De belangrijkste verschillen in het programma van het planalternatief t.o.v. het bestemmingsplan 2007 betreffen: meer (maar kleinere) woningen (ruim 15.000 t.o.v. 12.000) en aanzienlijk minder ruimte voor bedrijven, kantoren en overige voorzieningen (869.392 m² t.o.v. 2.010.400 m²).

Het ontwikkelprogramma in Poort is de laatste jaren omgevormd van kantoren/retail/leisure naar wonen. Dat heeft een directe invloed op de verkeersstromen. Op basis van het bestemmingsplan 2007 ging er in de ochtendspits meer verkeer Poort in dan Poort uit en 's avonds andersom. Dit komt omdat het vooral verkeer was van en naar de geplande bedrijven en kantoren. De afrit en toerit van de A6 van en naar Poort zijn hierop afgestemd (dubbelstrooks Poort in, en enkelstrooks Poort uit). Op het criterium 'Bereikbaarheid autoverkeer' scoort het bestemmingsplan Almere Poort 2007 neutraal in plaats van licht negatief bij het planalternatief. Dit omdat er geen knelpunt is op de toerit A6 en er ook in de overige delen van Poort geen bereikbaarheidsknelpunten zijn.

Effecten bestemmingsplan 2007

Ten opzichte van de huidige plannen scoort het bestemmingsplan 2007 minder negatief op het criterium geluidsbelasting nieuwe woningen. De reden hiervoor is dat er in het bestemmingsplan 2007 minder nieuwe woningen vlakbij drukke wegen gepland staan.

De aanleg en uitbreiding van de stranden was in het vigerende bestemmingsplan ook al mogelijk. Voor wat betreft het NatuurNetwerk Nederland (NNN) geldt dat er ook in het bestemmingsplan uit 2007 al woningbouw in Pampushout was opgenomen, maar minder dan in het planalternatief. Verder werd in het bestemmingsplan 2007 in Pampushout de vestiging van een biomassacentrale mogelijk gemaakt. Dit is in de nieuwe plannen niet zo. Al met al is de beoordeling op het onderdeel NNN negatief, net als de beoordeling van het planalternatief.

De beoordeling van het bestemmingsplan 2007 op het criterium recreatie is neutraal (in plaats van licht positief in het planalternatief) omdat er minder recreatiemogelijkheden in zijn opgenomen. Voor de thema's landschap, cultuurhistorie en archeologie is de beoordeling gelijk aan die van het planalternatief, namelijk neutraal. Dat er minder woningen worden gebouwd en dat er slechts 250 woningen alleen in Pampushout 1-3 worden gerealiseerd, is positief want dan is er meer ruimte voor groen en kunnen er meer bomen/bos in Pampushout behouden worden. Daar tegenover staat dat het bedrijven- en kantorenprogramma veel hoger ligt en de mogelijkheid om de biomassacentrale in het Pampushout te realiseren. Deze positieve en negatieve effecten houden elkaar in evenwicht.

Ook bij de criteria met betrekking tot bodem en water en duurzaamheid geldt dat er onderscheidende effecten zijn maar dat deze zowel positief als negatief zijn. Dat er minder woningen worden gebouwd (en in een lagere dichtheid) en dat er slechts 250 woningen alleen in Pampushout 1-3 worden gerealiseerd, is bijvoorbeeld positief voor de waterhuishouding (minder verharding, meer mogelijkheid voor waterafvoer). Daar tegenover staat dat het bedrijven- en kantorenprogramma veel hoger ligt, en juist meer verharding tot gevolg heeft. Voor duurzaamheid is het positief dat er minder woningen worden gebouwd (lagere energievraag) en dat er een biomassacentrale mogelijk wordt gemaakt, maar negatief dat het bedrijven- en kantorenprogramma veel hoger ligt (aanzienlijk hogere energievraag).

Deze positieve en negatieve effecten bij bodem en water en duurzaamheid houden elkaar in evenwicht waardoor de uiteindelijke beoordeling van deze thema's hetzelfde is als die van het planalternatief.

7 Hoe nu verder

Hieronder worden de stappen in het verdere planvormingsproces toegelicht.

- **Inpraak en advies:** het bevoegde gezag maakt bekend dat het MER is afgerond. Het MER wordt samen met de drie ontwerpbestemmingsplannen ter inzage gelegd. De drie bestemmingsplannen hebben ieder een eigen planning. In een periode van zes weken kan een ieder zienswijzen indienen op het betreffende bestemmingsplan en op het MER. Formele zienswijzen op de MER kunnen bij de terinzagelegging van het eerste bestemmingsplan worden ingebracht. Bij de volgende bestemmingsplannen kan formeel op het MER als bijlage van het bestemmingsplan worden ingesproken.
- **Toetsing Commissie voor de m.e.r.:** de Commissie voor de m.e.r. brengt binnen de periode van terinzagelegging haar toetsingsadvies uit.
- **Besluit:** het bevoegde gezag neemt een definitief besluit over de bestemmingsplannen, waarbij rekening wordt gehouden met de milieugevolgen en de binnengekomen reacties en adviezen.
- **Evaluatie:** tijdens de uitvoering of na realisatie van het project evalueert het bevoegde gezag de daadwerkelijke optredende milieugevolgen. Dit is een wettelijke verplichting (artikel 7.39, Wet milieubeheer). Wanneer de milieugevolgen nadeliger blijken dan bij het vaststellen van het plan en het opstellen van dit MER werd verwacht, kan de gemeente Almere aanvullende maatregelen nemen om de gevolgen voor het milieu te beperken.